
ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2022)0324

Наличие на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Унгария на ценностите, на които се основава Съюзът

Резолюция на Европейския парламент от 15 септември 2022 г. относно предложението за решение на Съвета за констатиране, в съответствие с член 7, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, на наличието на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Унгария на ценностите, на които се основава Съюзът (2018/0902R(NLE))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), по-специално член 2, член 4, параграф 3 и член 7, параграф 1 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“),
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и протоколите към нея,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
- като взе предвид международните договори за правата на човека на Организацията на обединените нации и на Съвета на Европа,
- като взе предвид контролния списък на принципите на правовата държава, приет от Венецианската комисия на нейното 106-о пленарно заседание във Венеция на 11 – 12 март 2016 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 март 2014 г., озаглавено „Нова уредба на ЕС за укрепване на принципите на правовата държава“ (COM(2014)0158),
- като взе предвид своята резолюция от 12 септември 2018 г. относно предложение, с което Съветът се призовава да констатира, в съответствие с член 7, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, наличието на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Унгария на ценностите, на които се основава Съюзът¹,

---

¹ ОВ С 433, 23.12.2019 г., стр. 66.

- като взе предвид своите резолюции от 16 януари 2020 г.¹ и 5 май 2022 г.² относно текущите изслушвания по член 7, параграф 1 от ДЕС относно Полша и Унгария,
  - като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно нарушения на правото на ЕС и на правата на ЛГБТИК гражданите в Унгария в резултат на правните промени, приети от унгарския парламент³,
  - като взе предвид главите относно Унгария в годишните доклади на Комисията относно върховенството на закона,
  - като взе предвид член 105, параграф 5 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по конституционни въпроси,
  - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0217/2022),
- A. като има предвид, че Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, посочени в член 2 от ДЕС и залегнали в Хартата и в международните договори за правата на човека, и като има предвид, че тези ценности, които са общи за държавите членки, представляват основата на правата, с които се ползват всички живеещи в Съюза лица;
- Б. като има предвид, че от член 49 от ДЕС, който предвижда възможност за всяка европейска държава да кандидатства за членство в Съюза, следва, че Съюзът се състои от държави, които свободно и доброволно са се ангажирали с общите ценности, посочени в член 2 от ДЕС, зачитат тези ценности и се задължават да ги насърчават, като правото на Съюза се основава на основния постулат, че всяка държава членка споделя с всички останали държави членки същите ценности, и признава, че тези държави членки ги споделят с нея⁴;
- В. като има предвид, че този постулат предполага и обосновава съществуването на взаимно доверие между държавите членки, че тези ценности ще бъдат признавани и следователно правото на Съюза, което ги прилага, ще бъде спазвано⁵;
- Г. като има предвид, че спазването от страна на държава членка на ценностите, съдържащи се в член 2 от ДЕС, е условие за упражняването на всички права, произтичащи от прилагането на Договорите спрямо тази държава членка; като има предвид, че всяко нарушение на основните ценности на ЕС от страна на правителство на държава членка неизбежно предполага посегателство срещу личната свобода, политическите и социалните права на гражданите, както и срещу тяхното благоденствие и благосъстояние; като има предвид, че самата Унгария се

¹ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 91.

² Приети текстове, P9_TA(2022)0204.

³ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 218.

⁴ Решение от 24 юни 2019 г., *Европейска комисия/Република Полша*, С-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, т. 42.

⁵ Становище на Съда от 18 декември 2014 г., становище съгласно член 218, параграф 11 от ДФЕС, 2/13, ECLI:EU:C:2014:2454, т. 168.

е ангажирала с ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС;

- Д. като има предвид, че принципът на лоялно сътрудничество, залегнал в член 4, параграф 3 от ДЕС, задължава Съюза и държавите членки да си съдействат при изпълнението на произтичащите от Договорите задължения при пълно взаимно зачитане, а държавите членки да предприемат всякакви общи или специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза;
- Е. като има предвид, че член 19 от ДЕС дава конкретен израз на ценностите на правовата държава, утвърдени в член 2 от ДЕС, възлага отговорността за гарантиране на пълното прилагане на правото на ЕС във всички държави членки и на съдебната защита на правата на физическите лица съгласно това право на националните съдилища и на Съда на ЕС¹;
- Ж. като има предвид, че очевидният риск от тежко нарушение от държава членка на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, не се отнася само до отделните държави членки, където се проявява рискът, но оказва въздействие и върху другите държави членки, взаимното доверие между тях и върху самата същност на Съюза и основните права на неговите граждани, залегнали в правото на Съюза;
- З. като има предвид, че обхватът на член 7 от ДЕС не се ограничава до задълженията по Договорите, както е посочено в член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и като има предвид, че Съюзът може да оцени наличието на очевиден риск от тежко нарушение на общите ценности в областите на компетентност на държавите членки;
- И. като има предвид, че в продължение на няколко години положението в Унгария не е било преодоляно в достатъчна степен и продължават да съществуват много опасения, като междуременно възникнаха много нови въпроси, което оказва отрицателно въздействие върху имиджа на Съюза, както и върху неговата ефективност и доверие в защитата на основните права, правата на човека и демокрацията в световен мащаб, и разкрива необходимостта от справяне с тях чрез съгласувани действия на Съюза;
- Й. като има предвид, че след ad hoc делегацията на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в Будапеща, Унгария, от 29 септември до 1 октомври 2021 г. мнозинството от членовете на делегацията все още имат сериозни опасения относно демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в страната; като има предвид, че делегацията заключи, че положението не се е подобрило от 2018 г. насам, а вместо това се е влошило;
- К. като има предвид, че унгарското правителство не зачита принципа на предимство на правото на ЕС, залегнал в съдебната практика на Съда на Европейския съюз, но се обръща към Съда на ЕС, когато става въпрос за завеждане на дела във връзка със съществуващи европейски актове;
- Л. като има предвид, че на 19 юли 2022 г. унгарският парламент прие резолюция, в която призовава за ограничаване на правомощията на Европейския парламент и за

---

¹ Решение от 27 февруари 2018 г., *Associação Sindical dos Juizes Portugueses v Tribunal de Contas*, C-64/16, ECLI EU:C:2018:117, т. 32.

номиниране, а не избиране на членове на ЕП;

- М. като има предвид, че мирното съвместно съществуване на различните етнически групи оказва положително въздействие върху културното богатство и благоденствието на нацията;
- Н. като има предвид, че блокирането на ограничителните санкции срещу Русия в Съвета подкопава усилията на Съюза да защити ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, в ЕС и извън границите му и съставлява проблем за сигурността на Европейския съюз.

Функционирането на конституционната и избирателната система

- О. като има предвид, че на 20 юли 2021 г. Комисията посочи в главата относно Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., че прозрачността и качеството на законодателния процес продължават да бъдат безпокойство, както и че унгарското правителство си служи прекомерно с извънредните си правомощия, включително в области, които не са свързани с предизвиканата от COVID-19 пандемия, както беше първоначално предвидено; като има предвид, че неефективното прилагане от страна на държавните органи на решенията на европейските и националните съдилища е източник на безпокойство; като има предвид, че тръстовете от обществен интерес, получаващи значително публично финансиране и управлявани от членове на управителните съвети, близки до настоящото правителство, са започнали своята дейност;
- П. като има предвид, че в своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците¹ от нея Парламентът счита за напълно несъвместими с европейските ценности както решението на унгарското правителство да удължи извънредното положение за неопределен срок, да позволи на правителството да управлява с укази за неопределен срок и да намали контрола на извънредното положение от страна на Парламента; като има предвид, че в своята препоръка от 20 юли 2020 г. относно националната програма за реформа на Унгария за 2020 г. и представяйки становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария² Съветът препоръчва да се гарантира, че всички спешни мерки са строго пропорционални, ограничени във времето и в съответствие с европейските и международните стандарти, че не засягат стопанската дейност и стабилността на регулаторната среда, както и ефективното участие на социалните партньори и заинтересованите страни в процеса на изготвяне на политиките;
- Р. като има предвид, че на 25 септември 2020 г. във втория си междинен доклад за съответствието Групата държави от Съвета на Европа срещу корупцията (GRECO) приветства измененията на Закона за Националното събрание, с които разпоредбите, забраняващи или ограничаващи членовете на парламента да участват в определени дейности, стават по-оперативни, като се предвиждат по-ясни последици, в случай че тези въпроси не бъдат решени от въпросния член на парламента; като има предвид обаче, че според доклада все още са необходими по-решителни мерки за подобряване на настоящата рамка за почтеност на

---

¹ ОВ С 316, 6.8.2021 г., стр. 2.

² ОВ С 282, 26.8.2020 г., стр. 107.

унгарския парламент, по-специално за подобряване на равнището на прозрачност и консултации в законодателния процес (включително въвеждането на правила относно взаимодействията с лобисти), за приемане на кодекс за поведение на членовете на парламента (който обхваща по-специално различни ситуации, които биха могли да доведат до конфликт на интереси), за по-нататъшно разработване на правила, задължаващи членовете на парламента да разкриват по конкретен повод потенциални конфликти между парламентарната си дейност и частните си интереси, за гарантиране на единен формат на декларациите за имуществено състояние и за преразглеждане на широкия имунитет, с който се ползват членовете на парламента, както и за гарантиране на ефективен надзор и прилагане на правилата за поведение, конфликтите на интереси и декларациите за имуществено състояние;

- С. като има предвид, че в изявление от 20 ноември 2020 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа настоятелно призова унгарския парламент да отложи гласуването на проектозаконите, като се опасява, че няколко предложения, съдържащи се в комплексния законодателен пакет, внесени без предварителна консултация и свързани с въпроси, включително функционирането на съдебната система, изборното право, националните структури за правата на човека, контрола върху публичните средства и човешките права на ЛГБТИ лицата, биха могли да послужат за подкопаване на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека в Унгария; като има предвид, че в становището си от 2 юли 2021 г. относно конституционните изменения, приети от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия отбеляза със загриженост, че конституционните изменения са били приети по време на извънредно положение, без обществена консултация, и че обяснителният меморандум се състои само от три страници; като има предвид, че Венецианската комисия също така посочи, че членове 6, 9 и 11 от деветото изменение за изменение на Основния закон на Унгария, свързани с обявяването на война, контрола над унгарските отбранителни сили и „специалния правен ред“, който се отнася до състоянието на война, извънредното положение и състоянието на опасност, основно оставят уточняването на повечето подробности в кардиналните закони, което в крайна сметка би могло да повдигне някои сериозни въпроси относно обхвата на правомощията на държавата по време на изключителни обстоятелства; като има предвид, че по отношение премахването на Националния съвет по отбрана и възлагането на неговите правомощия на правителството, Венецианската комисия посочи, че макар това само по себе си да не противоречи на европейските стандарти, то води до концентрация на извънредни правомощия в ръцете на изпълнителната власт, което не може да се счита за окуражаващ знак, особено при липсата на пояснение в обяснителния меморандум за съотношението или необходимостта от такова изменение;
- Т. като има предвид, че на 12 февруари 2021 г. Конгресът на местните и регионалните власти на Съвета на Европа отбеляза като цяло отрицателна ситуация по отношение на местното и регионалното самоуправление в Унгария поради общо неспазване на Европейската харта за местно самоуправление и изрази загриженост относно ясната тенденция към рецентрализация, липсата на ефективни консултации и значителната намеса на държавата в общинските функции; като има предвид, че Конгресът също подчерта някои недостатъци в положението на местното самоуправление в страната, като например липсата на финансови ресурси за местните органи и тяхната неспособност да наемат висококачествен персонал;

- У. като има предвид, че промените, внесени в изборителния закон през годините чрез промяна на изборителните райони и компенсация за победителите, са в ущърб на опозиционните партии; като има предвид, че в съвместното им становище относно измененията на изборителното законодателство в Унгария от 2020 г. Венецианската комисия и Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към ОССЕ подчертаха, че скоростта на приемане и липсата на съдържателни обществени консултации са особено тревожни в случая с изборното законодателство, което не следва да се разглежда като политически инструмент; като има предвид, че Венецианската комисия и ОССЕ/БДИПЧ също така отправиха основната препоръка за изменение на раздел 3 и раздел 68 от Закон CLXVII от 2020 г. за изменение на някои закони, свързани с изборите, чрез значително намаляване на броя на едночленните изборителни райони и на броя на окръзите, в които всяка партия трябва да номинира едновременно кандидати, за да може да има национална листа с кандидати, както и редица допълнителни препоръки; като има предвид, че в своя окончателен доклад, публикуван на 29 юли 2022 г., международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори посочи, че много предишни препоръки на БДИПЧ остават до голяма степен неизпълнени, включително относно изборителните права, предотвратяването на злоупотребата с административни ресурси и размиването на границата между държавните и партийните функции, свободата на медиите, финансирането на кампаниите и наблюдението на гражданите; като има предвид, че в противоречие с добрите международни практики, унгарското законодателство допуска отклонения до 20% от средния брой гласоподаватели в едномандатен изборителен район и че в противоречие с националното законодателство унгарският парламент не е преразгледал границите на изборителните райони, които са превишили установените стойности на отклонение след изборите през 2018 г.; като има предвид, че неравномерното разпределение на гласоподавателите между изборителните райони, с отклонения средно от 33%, поставя под въпрос принципа на равенство на гласовете;
- Ф. като има предвид, че демократичните избори, организирани при еднакви условия на конкуренция, са от изключителна важност за демократичния характер на нашите общества; като има предвид, че в отговор на загрижеността относно честността на изборите и призивите на гражданското общество ОССЕ реши да изпрати пълномащабна международна мисия за наблюдение на общите избори и референдума, произведени на 3 април 2022 г., което е рядко явление по отношение на държави – членки на ЕС; като има предвид, че в последващото си изявление относно предварителните констатации и заключения, публикувано на 4 април 2022 г., международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори заяви, че парламентарните избори и референдумът от 3 април са били добре организирани и професионално управлявани, но са били белязани от липсата на еднакви условия на конкуренция; като има предвид, че участниците до голяма степен бяха в състояние да провеждат кампании свободно, но въпреки че бяха конкурентоспособни, тонът на кампанията беше силно отрицателен и тя се характеризираше с повсеместно припокриване между управляващата коалиция и правителството, и че липсата на прозрачност и недостатъчният надзор на финансирането на кампаниите допълнително облагодетелстваха управляващата коалиция; начинът, по който много изборни спорове са били разглеждани от изборителните комисии и съдилищата, не е успял да осигури ефективни правни средства за защита;
- Х. като има предвид, че на 24 май 2022 г. унгарският парламент прие десетото

изменение на конституцията, с което се позволява на правителството да обяви състояние на опасност в случай на въоръжен конфликт, война или хуманитарно бедствие в съседна държава; като има предвид, че то изменя също Закона за управление на бедствия, позволявайки на правителството да отменя актове на парламента чрез извънредни укази във всяка област по време на състояние на опасност, обявено поради въоръжен конфликт, война или хуманитарна катастрофа в съседна държава, с потенциал за спиране или ограничаване на упражняването на основните права извън степента, допустима при обичайни обстоятелства; като има предвид, че на 8 юни 2022 г. унгарският парламент прие Закон VI от 2022 г. за премахване на последиците в Унгария от въоръжен конфликт и хуманитарно бедствие в съседна държава, който влезе в сила същия ден; като има предвид, че този закон дава право на правителството да удължи действието на извънредни правителствени укази, докато състоянието на опасност не бъде прекратено от правителството;

Ц. като има предвид, че конституцията беше изменяна десет пъти след приемането ѝ; като има предвид, че кардиналните закони обхващат 35 тематични области и понастоящем съставляват над 300 законодателни акта, приети от 2011 г. насам, често без обществена консултация, дори ако основните права са били засегнати;

Ч. като има предвид, че в съвместно изявление от 2013 г. председателите на унгарските и румънските конституционни съдилища подчертаха специалната отговорност на конституционните съдилища в държавите, управлявани с мнозинство от две трети; като има предвид, че съгласно четвъртото изменение на Конституцията решенията на Конституционния съд, постановени преди влизането в сила на Конституцията, се отменят; като има предвид, че Конституционният съд в своите решения все повече разчита на концепцията за конституционна идентичност; като има предвид, че в съдебната практика понятието за конституционна идентичност се определя за всеки отделен случай, като същевременно се отдава предимство на Конституцията; като има предвид, че унгарското правителство все по-често се обръща към Конституционния съд, за да избегне необходимостта от изпълнение на решения на Съда на ЕС; като има предвид, че на 18 май 2022 г. Конституционният съд блокира референдумите относно плановете на правителството да изгради комплекс в Будапеща за Университета „Фудан“ и да удължи обезщетенията за безработица до максимум девет месеца от настоящия тримесечен период;

Ш. като има предвид, че експертите все повече се обединяват около становището, че Унгария е престанала да бъде демокрация; като има предвид, че според индекса за демокрация на Университета в Гьотеборг за 2019 г. Унгария е първата авторитарна държава членка на ЕС; като има предвид, че Унгария беше определена като „хибриден режим“, след като загуби статута си на „полуконсолидирана демокрация“ в доклада „Нейшънс ин транзит“ за 2020 г. на организацията „Фрийдъм хаус“; като има предвид, че Унгария е оценена като „опорочена демокрация“ и се нарежда на 56-то място сред общо 167 държави (една позиция под класирането си за 2020 г.) в индекса за демокрация на Economist Intelligence Unit за 2022 г.; като има предвид, че според индекса за демокрация V-Dem за 2022 г., сред държавите – членки на ЕС, Унгария е сред водещите автократични режими в света през последното десетилетие;

Независимостта на съдебните и на други институции, както и правата на съдиите

- Щ. като има предвид, че на 23 юли 2022 г. Комисията посочи в главата за Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2022 г., че по отношение на независимостта на съдебната власт опасенията, изразени в контекста на процедурата по член 7, параграф 1 от ДЕС, иницирирана от Европейския парламент, както и в предишни доклади относно върховенството на закона, остават нерешени, какъвто беше случаят със съответната препоръка, направена в рамките на европейския семестър; като има предвид, че посочените опасения се отнасят по-конкретно до предизвикателствата, пред които е изправен Националният съдебен съвет (НСС) по отношение на противодействието на правомощията на председателя на Националната съдебна служба (НССл), правилата относно избора на председател на Върховния съд (Kúria) и възможността за вземане на решения, взети при упражняване на оперативна самостоятелност по отношение на назначенията и повишенията в съдебната сфера, разпределението на делата и премиите за съдии и съдебни служители; като има предвид, че във връзка с ефикасността и качеството правосъдната система функционира добре по отношение на продължителността на производствата и има като цяло високо равнище на цифровизация, и като има предвид, че заплатите на съдиите и прокурорите продължават да нарастват постепенно; като има предвид, че на 26 август 2022 г. няколко организации на гражданското общество поискаха министърът на правосъдието да разгледа проблемите на унгарската съдебна система, след като проведе широки консултации с широката общественост и експерти, включително самоуправляващи се и представителни органи на съдебната система и Венецианската комисия;
- АА. като има предвид, че в своето решение от 23 ноември 2021 г. по дело C-564/19 IS (illégalité de l'ordonnance de renvoi) Съдът на ЕС постанови, че член 267 от ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска върховният съд на държава членка да обяви, че преюдициално запитване от по-низшестоящ съд е незаконосъобразно на основание, че поставените въпроси не са релевантни и необходими за решаването на спора в главното производство; като има предвид, че принципът на предимство на правото на ЕС изисква низшестоящият съд да не вземе предвид такова решение на националния върховен съд; като има предвид, че член 267 от ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска образуването на дисциплинарно производство срещу национален съдия на основание, че той е отправил преюдициално запитване до Съда на ЕС по силата на тази разпоредба;
- АБ. като има предвид, че в своето изявление от 14 декември 2018 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа призова президента на Унгария да върне на унгарския парламент законодателния пакет относно административните съдилища; като има предвид, че в становището си от 19 март 2019 г. относно Закона за административните съдилища и Закона за влизането в сила на Закона за административните съдилища и някои преходни разпоредби Венецианската комисия заяви, че основният недостатък на организационния и административния модел, възприет за административните съдилища, е, че много широки правомощия са концентрирани в ръцете на няколко заинтересовани страни и че не съществува ефективен контрол и взаимноограничаване, за да се противодейства на тези правомощия;
- АВ. като има предвид, че в своя доклад от 21 май 2019 г. след посещение в Унгария от 4 до 8 февруари 2019 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа отбеляза, че редица реформи на съдебната система в Унгария през второто

десетилетие на 21-ви век са породили загриженост относно тяхното въздействие върху независимостта на съдебната власт, а в системата на обикновените съдилища въпросите относно ефективността на надзора, упражняван от НСС над председателя на НССл, бяха повдигнати вследствие на неотдавнашните аномалии, наблюдавани в отношенията между тези съдебни институции по отношение на процедурите за назначаване; като има предвид, че въпреки че приветства неотдавнашните изменения на първоначалното законодателство относно административните съдилища в отговор на становището на Венецианската комисия, комисарят не беше убеден, че измененията са били достатъчни за преодоляване на сериозните опасения, установени от Венецианската комисия;

- АГ. като има предвид, че през 2019 г. унгарският парламент реши да отложи влизането в сила на законодателния пакет относно административните съдилища и правителството заяви, че се е отказало от идеята за въвеждане на отделни административни съдилища; като има предвид, че няколко важни елемента от пакета бяха въведени чрез поредица от законодателни изменения, приети в периода 2019 – 2021 г.;
- АД. като има предвид, че в своето изявление от 28 ноември 2019 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа призова парламента на Унгария да измени законопроект, засягащ независимостта на съдебната власт; като има предвид, че комисарят счита, че разпоредбите, с които се дава възможност на административните органи да подават конституционни жалби след неблагоприятни решения на обикновените съдилища, пораждат опасения относно поддържането на гаранции за справедлив съдебен процес за отделния жалбоподател и, в съчетание с предложените промени относно квалификацията и назначаването на съдии и уеднаквяването на съдебната практика, законодателните мерки също така носят риск от намаляване на независимостта на отделните съдии в техните основни задължения и от създаване на прекомерна йерархия в рамките на съдебната система;
- АЕ. като има предвид, че в становището си от 16 октомври 2021 г. относно измененията на Закона за организацията и управлението на съдилищата и Закона за правния статут и възнаграждението на съдиите, приети от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия повтори препоръките по отношение на ролята на председателя на НССл, изразени в становището ѝ от 2012 г., които не са били разгледани от органите; като има предвид, че Венецианската комисия препоръчва също така да се създадат ясни, прозрачни и предвидими условия за назначаването на командированите съдии на по-висока длъжност след периода на командироване; като има предвид, че Венецианската комисия отправи няколко препоръки, свързани с разпределението на делата, правомощията на председателя на Kúria да увеличи броя на членовете на съдебните състави, решенията за уеднаквяване и състава на съдебните състави в процедурата за разглеждане на жалби за уеднаквяване; като има предвид, че Венецианската комисия също така отбеляза, че режимът на назначаване на председателя на Kúria, въведен с измененията от 2019 г., би могъл да създаде сериозни рискове от политизиране и да има важни последици за независимостта на съдебната система или за възприемането ѝ от обществеността, като се има предвид решаващата роля на тази позиция в съдебната система;
- АЖ. като има предвид, че във втория си междинен доклад за съответствието, приет на 25 септември 2020 г., GRECO отбеляза, че по отношение на съдиите и по трите

оставащи неизпълнени препоръки във връзка с тях не е докладван по-нататъшен напредък, а констатациите на GRECO относно правомощията на председателя на НССл (както по отношение на процеса на назначаване или повишаване на кандидати за съдебни длъжности, така и по отношение на процеса на преназначаване на съдии) продължават да бъдат от особено значение; като има предвид, че що се отнася до прокурорите, GRECO приветства влизането в сила на законодателни изменения, които правят задължително участието на дисциплинарен комисар в дисциплинарните производства, но не може да потвърди дали 17-та препоръка (дисциплинарни производства по отношение на прокурори) е изпълнена или не; като има предвид, че не е постигнат напредък по отношение на удължаването на мандата на главния прокурор, широкия имунитет, с който се ползват прокурорите, и разработването на критерии за насочване на десезирането на дела от подчинените прокурори;

- АЗ. като има предвид, че в своята комуникация с правителството на Унгария от 15 април 2021 г. специалният докладчик на ООН за независимостта на съдиите и адвокатите изрази становище, че назначаването на председателя на Kúria може да се разглежда като посегателство срещу независимостта на съдебната власт и като опит за подлагане на съдебната власт на волята на законодателната власт в нарушение на принципа на разделение на властите; като има предвид, че специалният докладчик също така подчерта особено тревожния факт, че председателят на Kúria беше избран въпреки явното възражение на Националния съдебен съвет, и посочи, че решението да се пренебрегне отрицателното становище, изразено от Националния съдебен съвет, може да се тълкува като политическо изявление на управляващото мнозинство; като има предвид, че според специалния докладчик основният ефект – ако не и основната цел – на реформите на съдебната система е да се възпрепятства конституционно защитеният принцип на независимост на съдебната власт и да се даде възможност на законодателната и изпълнителната власт да се намесват в правораздаването;
- АИ. като има предвид, че в своето решение от 2 декември 2021 г. относно предстоящия засилен надзор върху изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) по делото *Gazsó group v Hungary* Комитетът на министрите на Съвета на Европа припомни, че въпросната група дела се отнася до структурния проблем с прекомерната продължителност на гражданските, наказателните и административните производства и липсата на ефективни средства за правна защита на национално равнище; като има предвид, че Комитетът на министрите отбеляза със задоволство приемането на проектозакона, с който се въвежда компенсаторно средство за правна защита при прекомерно дълги граждански производства, но твърдо призова органите да гарантират, че той е в съответствие с Европейската конвенция за правата на човека; като има предвид, че с оглед на важността на въпроса, неговото техническо естество и изтичането на срока, определен от ЕСПЧ в пилотното му решение от 16 октомври 2016 г., Комитетът на министрите настоятелно насърчи органите да проучат всички възможни начини за ускоряване на тяхното планиране;
- АЙ. като има предвид, че на 9 март 2022 г. в своята междинна резолюция относно предстоящия засилен надзор на изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по делото *Baka v Hungary* Комитетът на министрите на Съвета на Европа настоятелно призова органите да увеличат усилията си за намиране на начини, в тясно сътрудничество със секретариата на Комитета на министрите, за въвеждане на необходимите мерки, за да се гарантира, че решение

на унгарския парламент за отзоваване на председателя на Kúria ще бъде подложено на ефективен надзор от независим съдебен орган в съответствие със съдебната практика на Европейския съд по правата на човека; като има предвид, че Комитетът на министрите също така отново припомни ангажимента, поет от органите за оценка на националното законодателство относно статута на съдиите и администрацията на съдилищата, и настоятелно ги призова да представят заключенията от своята оценка, включително на гаранциите за защита на съдиите от неправомерна намеса, така че да се даде възможност на Комитета на министрите да направи пълна оценка дали опасенията относно „възпиращия ефект“ върху свободата на изразяване на мнение на съдиите, причинени от нарушенията в тези случаи, са били разсеяни;

АК. като има предвид, че Унгария се нарежда на 69-о място от общо 139 държави в Индекса за върховенството на закона на World Justice Project за 2021 г. (спад с две места в сравнение с предходната година) и заема последното място (31 от 31) в ЕС, Европейската асоциация за свободна търговия и региона на Северна Америка;

Корупция и конфликт на интереси

АЛ. като има предвид, че на 13 юли 2022 г. Комисията посочи в главата относно Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2022 г., че изпълнението на повечето мерки по стратегията за борба с корупцията за периода 2020—2022 г. е отложено и че не е обявена нова стратегия, както и че продължават да съществуват недостатъци по отношение на лобирането и кадровата въртележка между държавния и частния сектор, както и финансирането на политическите партии и кампаниите; като има предвид, че механизмите за независим контрол остават недостатъчни за откриване на корупция и продължават да съществуват опасения относно липсата на систематични проверки и недостатъчния надзор върху декларациите за имуществено състояние и интереси, както и липсата на правила за конфликт на интереси за тръстовете от обществен интерес; като има предвид, че липсата на солидни резултати при разследванията на твърдения за корупция, засягащи високопоставени служители и непосредственото им обкръжение, продължава да буди сериозна загриженост, въпреки че бяха образувани някои нови дела за корупция по високите етажи на властта; като има предвид, че липсата на съдебен контрол на решенията да не се разследва и преследва корупцията продължава да буди безпокойство, по-специално в среда, в която рисковете от клиентелизъм, фаворизиране и непотизъм в публичната администрация на високо равнище все още не са преодолен;

АМ. като има предвид, че в своите отговори на въпросите с искане за писмен отговор към члена на Комисията Хан относно изслушването на 11 ноември 2019 г. относно освобождаването на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2018 година Комисията посочи, че за периода 2014—2020 г. в Унгария са били приети и приложени финансови корекции с фиксирана ставка след хоризонтален одит на обществените поръчки, който е установил сериозни недостатъци във функционирането на системата за управление и контрол във връзка с контрола на процедурите за възлагане на обществени поръчки;

АН. като има предвид, че в своята препоръка от 12 юли 2022 г. относно националната програма за реформи на Унгария за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2022 г. Съветът препоръча на

Унгария да предприеме действия за укрепване на рамката за борба с корупцията, включително чрез подобряване на усилията на прокуратурата и достъпа до публична информация, за укрепване на независимостта на съдебната власт, както и за подобряване на качеството и прозрачността на процеса на вземане на решения чрез ефективен социален диалог, ангажиране с други заинтересовани страни и редовни оценки на въздействието, както и за подобряване на конкуренцията в областта на обществените поръчки;

- АО. като има предвид, че на 10 юни 2021 г. Европейската служба за борба с измамите заяви в своя доклад за дейността за 2020 г., че е препоръчала на Комисията да събере 2,2% от плащанията, извършени по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за периода 2016 – 2020 г.; като има предвид, че това е най-високият процент на подлежащите на възстановяване плащания сред всички държави членки и е далеч над средната стойност от 0,29%; като има предвид, че са извършени измами срещу средствата на ЕС за развитие, отпуснати на Унгария; като има предвид, че заедно с високото равнище на корупция се наблюдава значително увеличаване на социалното неравенство и бедността, което не само води до голяма несигурност сред населението, но също така съставлява нарушение на основните права;
- АП. като има предвид, че през ноември 2021 г. Комисията изпрати писма до Унгария, като подчерта проблемите, свързани с независимостта на съдебната система, неефективното наказателно преследване на корупцията и недостатъците в обществените поръчки, които биха могли да изложат на риск финансовите интереси на ЕС; като има предвид, че в писмото си Комисията описа системните проблеми и липсата на отчетност за корупцията, като отправи 16 конкретни въпроса към унгарските органи по въпроси като конфликтите на интереси, бенефициерите на финансиране от ЕС и по какъв начин се гарантира съдебният контрол от страна на независимите съдилища; като има предвид, че въпреки тези опасения Комисията отложи прилагането на Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава¹ до април 2022 г.;
- АР. като има предвид, че на 5 април 2022 г. председателят на Комисията обяви, че членът на Комисията, отговарящ за бюджета и администрацията, Йоханес Хан е информирал унгарските органи за плановете на Комисията да премине към следващата стъпка и официално да задейства Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава, главно във връзка с опасения за корупция; като има предвид, че на 27 април 2022 г. Комисията най-накрая започна официалната процедура срещу Унгария съгласно Регламента за обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава, като изпрати писмено уведомление; като има предвид, че на 20 юли 2022 г. Комисията реши да информира Унгария за намерението си да направи предложение за решение за изпълнение на Съвета и да ѝ даде възможност да представи своите забележки;
- АС. като има предвид, че на 6 април 2022 г. Комисията реши да изпрати допълнително на Унгария официално уведомление, за да гарантира правилното транспониране

---

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1).

на Директива 2014/24/ЕС относно обществените поръчки¹, Директива 2014/23/ЕС за възлагане на договори за концесия² и Директива 2014/25/ЕС относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги³; като има предвид, че според Комисията унгарското законодателство позволява по-широко прилагане на изключения по отношение на сигурността и за договори, субсидирани чрез данъчни облекчения, и че тези изключения водят до по-широко изключване на договорите от задълженията съгласно правото на ЕС; като има предвид освен това, че Комисията счита, че промените в унгарския закон за минното дело, които предвиждат възможността за възлагане на минни концесии без прозрачни тръжни процедури, са в противоречие с принципа на прозрачност;

- АТ. като има предвид, че на 19 май 2022 г. Комисията реши да изпрати на Унгария официално уведомително писмо във връзка с неправилното транспониране на Директива (ЕС) 2017/1371 относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред⁴;
- АУ. като има предвид, че в своя втори междинен доклад за изпълнение, приет на 25 септември 2020 г., GRECO отбеляза, че Унгария все още е изпълнила задоволително или се е справила по задоволителен начин само с пет от осемнадесетте препоръки, съдържащи се в доклада за оценка от четвъртия кръг, и заключи, че общото ниско равнище на спазване на препоръките продължава да бъде „като цяло незадоволително“;
- АФ. като има предвид, че Унгария реши да не участва в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура или да не участва в засилено сътрудничество между прокурорите на ЕС;
- АХ. като има предвид, че в своя технически преглед на доклада относно състоянието на опазване на унгарския компонент от трансграничния обект на световното наследство „Fertő/Neusiedlersee Cultural Landscape“, съставен през май 2021 г., Международният съвет на ЮНЕСКО за паметниците на културата и забележителностите заключи, че проектът Sopron Fertő Lake Resort, в представения си размер и форма, би навредил на автентичността и целостта на трансграничния обект на световното наследство;
- АЦ. като има предвид, че Унгария се нарежда на 73-то място от 180-те държави и територии, обхванати от индекса за възприемане на корупцията за 2021 г. на „Трансперънси интернешънъл“ (с едно място по-надолу в сравнение с предходната година), и че от 2012 г. насам тя постоянно заема по-долни места в класацията;

Право на личен живот и защита на данните

- АЧ. като има предвид, че в доклада за командировката след ad hoc делегацията на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в Будапеща от 29 септември до 1 октомври 2021 г., бяха изразени опасения относно липсата на

---

¹ ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65.

² ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1.

³ ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243.

⁴ ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29.

гаранции по отношение на предвиденото в действащото законодателство наблюдение, без реални механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване и средства за правна защита; като има предвид, че бяха изразени също така опасения относно предполагаемото използване на шпионския софтуер Pegasus на групата NSO и засиленото наблюдение от страна на държавата на активисти, журналисти, адвокати и политици;

АШ. като има предвид, че през юли 2021 г., чрез изтекла от база данни информация, порталът за разследвания Direkt36 разкри, че около 300 унгарски граждани, включително независими журналисти, собственици на медии, адвокати, политици, бизнесмени, критикуващи правителството и бивши държавни служители, са били подслушвани с шпионския софтуер Pegasus без тяхно знание в периода 2018—2021 г.; като има предвид, че в предварителните забележки относно съвременния шпионски софтуер, публикувани на 15 февруари 2022 г., Европейският надзорен орган по защита на данните заключи, че широкото използване на високоусъвършенстван шпионски софтуер като Pegasus потенциално може да породи безпрецедентни рискове и да окаже вреди не само на основните права и свободи, но и на демокрацията и принципите на правовата държава, като посочи редица стъпки и мерки като гаранция срещу незаконното използване на шпионски софтуер и заяви, че забрана относно разработването и внедряването на шпионски софтуер с капацитета на Pegasus в ЕС би била най-ефективният вариант за защита на основните права и свободи; като има предвид, че проправителствените медии в Унгария почти никога не са съобщавали за Pegasus;

АЩ. като има предвид, че в своето решение от 9 март 2022 г. относно предстоящото засилено наблюдение на изпълнението на решението на Европейския съд по правата на човека по делото *Szabó and Vissy v Hungary* Комитетът на министрите към Съвета на Европа припомни, че въпросното дело се отнася до нарушаването на правото на ищците на зачитане на личния и семейния им живот и на кореспонденцията им въз основа на унгарското законодателство относно мерките за тайно наблюдение, свързани с националната сигурност, които не са достатъчно точни, ефективни и не съдържат всеобхватни гаранции за разпореждането, изпълнението и евентуалното коригиране на тези мерки; като има предвид, че Комитетът на министрите подчерта още, че тайното наблюдение следва да се разглежда като акт с висока степен на намеса, който потенциално засяга правата на свобода на изразяване и неприкосновеност на личния живот и застрашава основите на демократичното общество, като същевременно припомни, че в отговор на решението на ЕСПЧ органите обявиха през 2017 г. необходимостта от законодателна реформа; като има предвид, че Комитетът на министрите отбеляза със сериозна загриженост, че законодателният процес все още е на предварителен етап и че органите не са представили никакви други съответни промени, и поради това настоятелно призова органите спешно да приемат необходимите мерки за привеждане на националното законодателство в пълно съответствие с изискванията на Европейската конвенция за правата на човека, да установят график за законодателния процес и да представят на комисията проект на законодателно предложение;

Свобода на изразяване, включително плурализъм на медиите

БА. като има предвид, че на 13 юли 2022 г. Комисията посочи в главата относно Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2022 г., че

функционалната независимост и ефективност на медийния орган трябва да бъдат засилени и че продължаващото насочване на значителни количества държавна реклама към проправителствените медии създава неравнопоставени условия на конкуренция в медийния пейзаж; като има предвид, че обществените медии работят в сложна институционална система в условията на загриженост относно тяхната редакционна и финансова независимост, а медийните специалисти продължават да се сблъскват с предизвикателства при упражняването на своите дейности, включително наблюдение на разследващите журналисти; като има предвид, че достъпът до обществена информация продължава да бъде възпрепятстван в условията на състояние на опасност;

- ББ. като има предвид, че на 15 юли 2022 г. Комисията реши да предяви иск срещу Унгария пред Съда на ЕС за нарушаване на правилата на ЕС в областта на телекомуникациите във връзка с решението на Унгарския медиен съвет да отхвърли, въз основа на много спорни основания, заявлението на Klubrádió за използване на радиочестотния спектър; като има предвид, че Комисията заключи, че отказът на Унгарския медиен съвет да поднови правата на Klubrádió са непропорционални и непрозрачни и че унгарският национален медиен закон е приложен по дискриминационен начин в този конкретен случай, в нарушение на Директива (ЕС) 2018/1972 за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения¹ и на свободата на изразяване;
- БВ. като има предвид, че Централноевропейската фондация за печата и медиите (KESMA) беше основана на 11 септември 2018 г.; като има предвид, че обединяването на над 470 медии в рамките на KESMA имаше въздействие по отношение на свиването на наличното пространство за независими и опозиционни медии и ограничи достъпа до информация за унгарските граждани; като има предвид, че средствата, изразходвани за обществените медии и KESMA, се използват за правителствена пропаганда и дискредитиране на опозицията и неправителствените организации (НПО); като има предвид, че медийната среда може да бъде изкривена в полза на правителството чрез манипулиране на собствеността върху медиите, обсебване от държавата на регулаторните органи и независими в миналото медии, държавни приходи от реклама и предоставяне на лицензи — методи, възпроизведени в други части на Европа;
- БГ. като има предвид, че в своето решение от 8 октомври 2019 г. по делото *Szurovecz v Hungary* ЕСПЧ установи нарушение на свободата на изразяване на мнение във връзка с липсата на достъп на медиите до структурите за прием на лица, търсещи убежище; като има предвид, че все още продължава наблюдението на изпълнението на това решение;
- БД. като има предвид, че в решенията си от 3 декември 2019 г. по дело *Scheiring and Szabó v Hungary* и от 2 декември 2021 г. по делото *Szél v Hungary* ЕСПЧ установи, че е имало нарушения на свободата на изразяване на мнение по отношение на излагането на банери в унгарския парламент; като има предвид, че все още продължава наблюдението на изпълнението на тези решения;
- БЕ. като има предвид, че в своето решение от 20 януари 2020 г. по делото *Magyar Kétfarkú Kutya Párt v Hungary*, ЕСПЧ установи, че е извършено нарушение на свободата на изразяване на мнение във връзка с налагането на санкции за

---

¹ ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36.

- предоставянето на мобилно приложение на политическа партия, позволяващо на гласоподавателите да фотографират, да качват и коментират анонимно недействителни гласове по време на референдум по въпроса за имиграцията през 2016 г.; като има предвид, че все още продължава наблюдението на изпълнението на това решение;
- БЖ. като има предвид, че в своето изявление от 23 март 2020 г. представителят на ОССЕ по въпросите на свободата на медиите изрази своята загриженост относно разпоредбите на унгарския проектозакон в отговор на коронавируса, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху работата на медиите, отразяващи пандемията;
- БЗ. като има предвид, че в своето решение от 26 май 2020 г. по делото *Mándli and Others v Hungary* ЕСПЧ установи нарушение на свободата на изразяване на мнение във връзка с прекратяването на журналистическата акредитация на ищците в унгарския парламент; като има предвид, че все още продължава наблюдението на изпълнението на това решение;
- БИ. като има предвид, че на 24 юли 2020 г. отстраняването на главния редактор на най-популярния независим новинарски портал Index.hu доведе до колективната оставка на над 70 журналисти, които разобличиха явна намеса и правителствен натиск върху медията им;
- БЙ. като има предвид, че според първото картографиране на свободата на медиите, финансирано от Комисията и публикувано през юли 2020 г., кризата с COVID-19 вероятно е оказала най-голямо въздействие върху свободата на медиите в Унгария, повече отколкото във всички други европейски държави, тъй като съществуващите предизвикателства са били изострени и са възникнали нови проблеми; като има предвид, че приетото по време на извънредното положение в Унгария ново законодателство срещу разпространението на „невярна“ или „изопачена“ информация, доведе до несигурност и автоцензура сред медиите и участниците в медийния живот;
- БК. като има предвид, че в своя меморандум относно свободата на изразяване и свободата на медиите в Унгария, публикуван на 30 март 2021 г., комисарят по правата на човека на Съвета на Европа посочи, че комбинираното въздействие на медийния регулаторен орган, който не е свободен от политически контрол, и от трайна и пристрастна държавна намеса на медийния пазар, е подкопало условията за медиен плурализъм и свободата на изразяване в Унгария; като има предвид, че комисарят също така заключи, че свободният политически дебат и свободният обмен на различни мнения, които са предпоставка за процъфтяването на демократичните общества, са били силно ограничени, особено извън столицата;
- БЛ. като има предвид, че в изявление след посещението си в Унгария от 15 до 22 ноември 2021 г. специалният докладчик относно утвърждаването и защитата на правото на свобода на убеждение и на изразяване посочи, че намесите на Унгария в медийния сектор през последното десетилетие биха могли да създадат рискове за правата на човека на предстоящите избори; като има предвид, че специалният докладчик на ООН посочи освен това, че чрез действия по упражняване на влияние върху медийните регулаторни органи, предоставяне на значителни държавни средства в подкрепа на проправителствените медии, улесняване на разширяването и развитието на медиите, които следват проправителствена

редакционна линия, и изолирането на медиите и журналистите, отразяващи критично правителството, държавните органи проактивно са променили медийния сектор и в усилията им за създаване на „баланс“ са подкопали медийното многообразие, плурализма и независимостта;

- БМ. като има предвид, че на 4 април 2022 г. в изявлението за предварителните констатации и заключения след парламентарните избори и референдума международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори заяви, че предубежденията и липсата на баланс в наблюдаваното медийно съдържание и липсата на дебат между основните претенденти значително са ограничили способността на избирателите да направят информиран избор; като има предвид, че на 29 юли 2022 г. в окончателния си доклад международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори подчерта, че обширните правителствени рекламни кампании и пристрастното отразяване на новините в обществените и много частни медии са осигурили повсеместна платформа за кампании за управляващата партия;
- БН. като има предвид, че на 8 април 2022 г. унгарската национална избирателна служба обяви за незаконна националната кампания на НПО, призоваваща хората да гласуват с празна бюлетина на референдума относно достъпа на децата до информация относно сексуалната ориентация и половата идентичност, и наложи глоби на 16 различни унгарски НПО, участващи в кампанията за референдума;
- БО. като има предвид, че Унгария се нарежда на 85-о място сред 180-те държави и територии, обхванати от Световния индекс за свобода на печата на Репортери без граници за 2022 г., и е включена в анализа за региона на Европа и Централна Азия като една от държавите, засилили драконовските закони срещу журналисти;

Академичната свобода

- БП. като има предвид, че в своето решение от 6 октомври 2020 г. по дело С-66/18 *Commission v Hungary* (Enseignement supérieur) Съдът на ЕС постанови, че като е приела мерките, предвидени в член 76, параграф 1, букви а) и б) от Закон № ССIV от 2011 г. относно националното висше образование, Унгария не се е съобразила със задълженията си по член 13, член 14, параграф 3 и член 16 от Хартата, член 49 от ДФЕС и член 16 от Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар¹, както и със споразумението за създаване на Световната търговска организация; като има предвид, че Централноевропейският университет трябваше да напусне Будапеща;
- БР. като има предвид, че през октомври 2018 г. унгарското правителство реши да премахне проучванията в областта на равенството между половете от списъка с магистърски програми, отговарящи на условията за акредитация и публично финансиране;
- БС. като има предвид, че на 2 юли 2019 г. унгарският парламент прие изменения на редица закони относно институционалната система и финансирането на научните изследвания, развойната дейност и иновациите, като по този начин лиши Академията на науките от нейната автономия; като има предвид, че на 31 август 2020 г. ръководството на Университета за театрално и филмово изкуство (SzFE)

---

¹ ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

подаде оставка в знак на протест срещу налагането на назначен от правителството съвет; като има предвид, че Министерството на технологиите и иновациите назначи петима членове на новия управителен съвет, като отхвърли членовете, предложени от ректората на университета; като има предвид, че две трети от изпълняващите публични функции 33 фондации за управление на активи в обществен интерес, създадени до края на 2021 г., ще управляват висши учебни заведения, управлявани преди това от държавата;

БТ. като има предвид, че в становището си от 2 юли 2021 г. относно конституционните изменения, приети от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия подчерта необходимостта да се преразгледа член 7 от деветото изменение, отнасящо се до член 38 от Конституцията, с което в нея се въвеждат „фондации за управление на активи от обществен интерес, изпълняващи публични задължения“; като има предвид, че Венецианската комисия предложи вместо това тези фондации да бъдат уредени със закон, в който ясно да се определят всички съответни задължения за прозрачност и отчетност за управлението на техните средства (публични и частни), както и подходящи гаранции за независимост по отношение на състава и функционирането на управителните съвети; като има предвид, че Венецианската комисия също така посочи, че тези закони следва да вземат предвид значителната роля на университетите като места за свободно мислене и аргументация, като предвиждат всички необходими мерки за гарантиране на подходяща защита на академичната независимост и институционалната автономност;

БУ. като има предвид, че в изявлението си след посещението в Унгария от 15 до 22 ноември 2021 г. специалният докладчик на ООН за насърчаването и защитата на правото на свобода на мнение и на изразяване настоятелно призова унгарските органи да защитават ефективно академичната свобода и да зачитат правата на преподавателите и студентите, като се имат предвид рисковете за автономността на учените, свързани с приватизацията на обществените университети;

Свобода на религията

БФ. като има предвид, че на 21 декември 2018 г. беше обнародвано всеобхватно изменение на Закона за църквата от 2011 г.; като има предвид, че според унгарското правителство с изменението биха се открили законни възможности религиозните общности да подават заявления пред митрополийския съд на Будапеща за статут на религиозно сдружение, регистрирана църква или призната църква; като има предвид, че надзорът върху изпълнението на решението на Европейския съд по правата на човека по дело *Magyar Keresztény Mennonita Egyház and Others v Hungary*, в което се констатира нарушение на правото на свобода на сдружаване в светлината на правото на свобода на религията поради дерегистрацията на църквите, все още не е приключил;

БХ. като има предвид, че в своето становище от 2 юли 2021 г. относно конституционните изменения, приети от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия препоръча системата на обществените училища да предоставя обективна и плуралистична учебна програма, като се избягва индоктринирането и дискриминацията на всички основания, като се зачитат родителските убеждения и свободата им да избират между религиозни и нерелигиозни класове;

БЦ. като има предвид, че на 13 юли 2022 г. Комисията посочи в главата относно Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2022 г., че продължава натискът върху организациите на гражданското общество; като има предвид, че на 27 юли 2022 г. няколко организации на гражданското общество посочиха, че проектозаконът, внесен от правителството, който ще измени правилата за обществените консултации „в интерес на постигането на споразумение с Европейската комисия“, единствено претендира, че предлага решения; като има предвид, че Комисията също така посочи, че засилването на участието на обществеността в законотворчеството е важна цел, но би изисквало преди всичко истинска правителствена воля, съдържателно прилагане на действащите закони и много по-ефективни гаранции от тези, предвидени в проектозакона;

Свобода на сдружаване

БЧ. като има предвид, че в своето решение от 18 юни 2020 г. по дело *C-78/18, Commission v Hungary* (прозрачност на сдруженията), Съдът на ЕС заключи, че с приемането на разпоредбите¹ на Закон № LXXVI от 2017 г. относно прозрачността на организациите, получаващи подкрепа от чужбина, Унгария е въвела дискриминационни и необосновани ограничения върху чуждестранните дарения за организации на гражданското общество в нарушение на задълженията си по член 63 от ДФЕС и членове 7, 8 и 12 от Хартата; като има предвид, че на 18 февруари 2021 г. Комисията реши да изпрати официално уведомително писмо до унгарските органи, като счете, че те не са предприели необходимите мерки, за да се съобразят с решението; като има предвид, че на 20 юли 2021 г. Комисията посочи в главата за Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., че унгарският парламент е отменил закона и е въвел нови правила относно проверките на законността за гражданското общество, като продължава да оказва натиск върху организациите на гражданското общество, които са критично настроени към правителството; като има предвид, че систематичното погаване на принципите на правовата държава, демокрацията и основните права ограничи пространството за опозиционните партии и организациите на гражданското общество, профсъюзите и групите по интереси, като не оставя пространство за социален диалог и консултации;

БШ. като има предвид, че приемането на новия закон не беше предшествано от каквато и да е обществена консултация, като също така не бяха проведени преки консултации с НПО, което е в противоречие с препоръката на Венецианската комисия в нейното становище от 20 юни 2017 г., че обществената консултация следва да включва, доколкото е възможно, всички организации на гражданското общество, чийто статут, финансиране или сфери на дейност ще бъдат засегнати в резултат на влизането в сила на това законодателство; като има предвид, че съгласно новия закон тези организации вече могат да бъдат подлагани на редовни финансови проверки от Държавната сметна палата; като има предвид, че организациите на гражданското общество са загрижени, че Държавната сметна палата, чиято основна функция е да наблюдава използването на публични средства, а не на частни дарения, ще бъде използвана за оказване на по-голям

---

¹ Разпоредби, които налагат задължения за регистрация, деклариране и публикуване на някои категории организации на гражданското общество, които пряко или непряко получават подкрепа от чужбина над определен праг, и които предвиждат възможността за налагане на санкции на организации, които не спазват тези задължения.

натиск върху тях; като има предвид, че организациите на гражданското общество предупредиха, че с новия закон за НПО държавата се намесва в автономността на сдруженията на организации, създадени въз основа на правото на сдружаване, неприкосновеността на личния живот на гражданите, които защитават обществения интерес, и че това е в ущърб на упражняването на свободата на изразяване на мнение и на демократичната общественост като цяло; като има предвид, че Държавната сметна палата започна проверки на десетки НПО на 17 май 2022 г., като поиска техните счетоводни политики и политики за управление на паричните средства;

- БЩ. като има предвид, че на 23 юли 2021 г. беше обявено, че не е постигнато споразумение между държавите донори от Европейското икономическо пространство и безвъзмездните средства от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия — относно назначаването на оператор на фонд, който да управлява финансирането за гражданското общество в Унгария; като има предвид, че в резултат на това по време на текущия период на финансиране няма да бъдат изпълнявани никакви програми, което ще обезсили финансирането в размер на 214.6 милиона евро, което е било заделено за Унгария;
- ВА. като има предвид, че в съвместното им становище от 17 декември 2018 г. относно раздел 253 от Закон ХLI от 20 юли 2018 г. за изменение на някои данъчни закони и други свързани закони и относно специалния данък върху имиграцията Венецианската комисия и ОССЕ/БДИПЧ заявиха, че данъкът от 25% върху финансовата подкрепа за дейност в подкрепа на имиграцията, осъществявана в Унгария, или върху финансовата подкрепа за дейностите на организация със седалище в Унгария, която извършва дейност в подкрепа на имиграцията, не отговаря на изискването за законосъобразност и представлява неоправдана намеса в правото на свобода на изразяване и на сдружаване на засегнатите НПО;
- ВБ. като има предвид, че в своя доклад от 21 май 2019 г. след посещение в Унгария от 4 до 8 февруари 2019 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа подчерта, че законодателните мерки са довели до стигматизиране и криминализиране на дейности на гражданското общество, които следва да се считат за напълно легитимни в едно демократично общество и упражняват непрекъснат възпиращ ефект върху НПО, като отбелязва, че някои от правните разпоредби са изключително неясни, произволни и не се прилагат на практика;
- ВВ. като има предвид, че в доклада си от 11 май 2020 г. след посещение в Унгария от 10 до 17 юли 2019 г. специален докладчик на ООН за човешките права на мигрантите отбеляза, че организациите на гражданското общество, работещи в областта на правата на мигрантите в Унгария, са срещнали множество пречки при извършването на своята законна и важна работа вследствие на законодателни изменения, финансови ограничения и други оперативни и практически мерки, предприети от съответните органи; като има предвид, че специалният докладчик на ООН отбеляза също така, че редица организации на гражданското общество са били подложени на кампании за оклеветяване, в някои случаи последвани от административни или наказателни разследвания;

Правото на равно третиране, включително правата на ЛГБТИК

- ВГ. като има предвид, че на 13 юли 2022 г. Комисията посочи в главата относно Унгария от Доклада относно върховенството на закона за 2022 г., че на унгарския

комисар по основните права са били предоставени повече правомощия, но че надеждността му е била понижена вследствие на опасения относно неговата независимост; като има предвид, че в доклада и препоръките от виртуалната сесия на неговата подкомисия по акредитация, проведена в периода 14 – 25 март 2022 г., Международният координационен комитет на националните институции за насърчаване и защита правата на човека към ООН препоръча комисарят по основните права да бъде понижен до статут Б, тъй като подкомисията не е получила писмените доказателства, необходими, за да се установи, че комисарят ефективно е изпълнил мандата си по отношение на уязвими групи като етнически малцинства, ЛГБТИК лица, защитници на правата на човека, бежанци и мигранти, или по свързани с правата на човека важни въпроси, като медийния плурализъм, гражданското пространство и независимостта на съдебната власт; като има предвид, че подкомисията счете, че комисарят е действал по начин, който сериозно е застрашил спазването на Парижките принципи относно критериите за стандарти за националните институции за защита правата на човека; като има предвид, че подкомисията също така отбелязва проблеми при процеса на подбор и назначаване и при работните отношения и сътрудничеството с организации на гражданското общество и защитници на правата на човека;

- ВД. като има предвид, че на 15 юни 2021 г. унгарският парламент прие закон, първоначално предназначен за борба с педофилията, в който, след измененията, предложени от депутати от управляващата партия „Фидес“, бяха включени разпоредби, забраняващи представянето пред малолетни и непълнолетни лица на хомосексуалността и промяната на пола; като има предвид, че законът забранява хомосексуалността и промяната на пола да бъдат представяни в часовете по сексуално образование и че понастоящем такива часове могат да бъдат водени само от регистрирани организации; като има предвид, че промените в Закона за корпоративна реклама и в Закона за медиите изискват рекламите и съдържанието, в които са представени ЛГБТИ лица, да бъдат категоризирани като категория V (т.е. не се препоръчват за малолетни и непълнолетни лица); като има предвид, че свързването на сексуалната ориентация и половата идентичност с престъпни деяния като педофилията е неприемливо и води до допълнителна дискриминация и заклеймяване на сексуалните малцинства; като има предвид, че въз основа на националните разпоредби, забраняващи или ограничаващи достъпа на лица под 18-годишна възраст до съдържание, което представя така нареченото „отклонение от собствената идентичност, съответстваща на пола по рождение, промяна на пола или хомосексуалност“, унгарското правителство прие постановление, с което на продавачите на детски книги беше разпоредено да скриват книги и медии, които изобразяват хомосексуалността в „затворени опаковки“ и се забрани продажбата на книги или медии, изобразяващи еднополови отношения или промяна на половата идентичност на разстояние от 200 метра от училища или църкви; като има предвид, че това се отнася до книгата за деца „Страната на феите е за всички“, публикувана от Лабриц;
- ВЕ. като има предвид, че на 2 декември 2021 г. Комисията реши да изпрати мотивирано становище до унгарските органи, като счете, че като налага задължение за предоставяне на информация относно отклонение от „традиционните роли на половете“, Унгария ограничава свободата на изразяване на авторите и издателите на книги (член 11 от Хартата) и дискриминира на основание сексуална ориентация по неоправдан начин (член 21 от Хартата) и неправилно прилага правилата на ЕС относно нелоялните търговски практики съгласно Директива 2005/29/ЕО относно нелоялни търговски практики от страна

на търговци към потребители на вътрешния пазар¹;

- ВЖ. като има предвид, че на 15 юли 2022 г. Комисията реши да заведе иск срещу Унгария пред Съда на ЕС във връзка с нейните национални правила, които имат за цел да забранят или ограничат достъпа на лица на възраст под 18 години до съдържание, представляващо т.нар. „отклонение от собствената идентичност, съответстваща на пола по рождение, промяна на пола или хомосексуалност“; като има предвид, че Комисията заключи, че тези правила по-конкретно са в противоречие с Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконовни и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги², Директива 2000/31/ЕО за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар³, както и със зачитането на човешкото достойнство, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, правото на зачитане на личния живот, както и правото на недискриминация, залегнали съответно в членове 1, 7, 11 и 21 от Хартата; като има предвид, че Комисията също така посочи, че поради тежестта на тези нарушения оспорваните разпоредби нарушават и общите ценности, посочени в член 2 от ДЕС; като има предвид, че на 22 юни 2021 г. 18 държави — членки на ЕС, се присъединиха към изявление в рамките на Съвета по общи въпроси, като се противопоставиха на приемането на закона;
- ВЗ. като има предвид, че в своя доклад от 21 май 2019 г. след посещение в Унгария от 4 до 8 февруари 2019 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа описва начина, по който Унгария отстъпва по отношение на равенството между половете и правата на жените, политическото представителство на жените е изключително ниско, а в правителствената политика проблемите на жените са тясно свързани със семейните въпроси и органите са престанали да прилагат конкретна стратегия за равенство между половете;
- ВИ. като има предвид, че в изявление от 29 април 2020 г. независимият експерт на ООН относно защитата от насилие и дискриминация въз основа на сексуална ориентация и полова идентичност, настоятелно призова Унгария да оттегли предложеното законодателство, което би лишило транссексуалните лица и хората с различен пол от правото на правно признаване и самоопределение;
- ВЙ. като има предвид, че в заключителните си забележки от 3 март 2020 г. относно шестия периодичен доклад на Унгария Комитетът на ООН по правата на детето призова унгарското правителство да предприеме действия, да приеме стратегия и да предостави информация и подкрепа на уязвимите деца, включително конкретни мерки, насочени към момичетата, ромските деца, децата, търсещи убежище, децата мигранти и лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните деца; като има предвид, че Комитетът също така изрази сериозна загриженост във връзка с лишаването на децата с увреждания от техните семейства и настаняването им в институции, недостатъчните мерки на унгарските органи за прекратяване на институционализацията и насърчаване на достъпа до здравеопазване, рехабилитационни услуги и други дейности за приобщаване, случаи на сексуално

---

¹ ОВ L 149, 12.4.2005 г., стр. 22.

² ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

³ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

насилие над деца и малтретиране на деца с увреждания, настанени в институции, липса на информация относно положението на ромските деца с увреждания и продължаващото стигматизиране на децата с увреждания;

- ВК. като има предвид, че на 5 май 2020 г. унгарският парламент прие резолюция, с която отхвърля ратифицирането на Конвенцията за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул);
- ВЛ. като има предвид, че в своето решение от 16 юли 2020 г. Рапа/Унгария, ЕСПЧ установи нарушение на правото на зачитане на личния живот в случай на транссексуални лица от Иран, които са получили убежище в Унгария, но не са могли да променят юридически пола и името си в тази държава; като има предвид, че в своето решение от 10 юни 2022 г. относно продължаващото засилено наблюдение на изпълнението Комитетът на министрите на Съвета на Европа отбеляза със загриженост, че унгарските органи не са предприели никакви мерки за намиране на подходящо решение за законно установени граждани на трети държави, които кандидатстват за юридическо признаване на пола; като има предвид освен това, че през май 2020 г. унгарският парламент прие законодателство, което направи невъзможно юридическото признаване на пола на унгарските транссексуални лица;
- ВМ. като има предвид, че в изявление от 14 юни 2021 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа призова унгарските депутати да отхвърлят проекта за изменения, забраняващ обсъждането на сексуалната и половата идентичност и многообразие; като има предвид, че в своето становище от 13 декември 2021 г. относно съвместимостта с международните стандарти за правата на човека на Закон LXXIX от 2021 г. за изменение на някои актове за закрила на децата Венецианската комисия заключи, че измененията трудно биха могли да се приемат за съвместими с Европейската конвенция за правата на човека и международните стандарти в областта на правата на човека, и настоятелно призова унгарските органи да отменят редица разпоредби;
- ВН. като има предвид, че в своето становище от 2 юли 2021 г. относно конституционните изменения, приети от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия препоръча конституционните изменения по отношение на брака като съюз между мъж и жена, както и допълнението, че „майката е жена, бащата е мъж“, да не се използват като възможност за отмяна на действащи закони за защита на лица, които не са с хетеросексуална ориентация, или за изменение на тези закони в техен ущърб; като има предвид, че Венецианската комисия също така препоръча тълкуването и прилагането на конституционните изменения, особено при изготвянето на законодателството за прилагане, да се извършва по такъв начин, че принципът на недопускане на дискриминация на всички основания, включително въз основа на сексуалната ориентация и половата идентичност, да се прилага изцяло; като има предвид, че освен това тя отбеляза, че изменението „Унгария защитава правото на децата на идентичност, съответстваща на техния пол при раждането“ следва да бъде отменено или изменено, за да се гарантира, че то няма да доведе до лишаване на транссексуалните лица от правото на юридическо признаване на придобитата им пола идентичност;
- ВО. като има предвид, че в своето становище от 18 октомври 2021 г. относно измененията на Закона за равно третиране и насърчаване на равните възможности

и на Закона за комисаря, отговарящ за основните права, приет от унгарския парламент през декември 2020 г., Венецианската комисия посочи, че съществуват рискове, свързани със сливането на органите по въпросите на равенството с националните институции за защита на правата на човека, включително, но не само, различни традиции, правни процедури и подходи, които институциите биха могли да възприемат, и отбеляза, че сблъсъкът между правомощията, с които комисарят по основните права вече разполага съгласно Закон СХІ, и тези, придобити в качеството му на правоприменик на унгарския орган за равно третиране, е ясно доказателство за риск, който може да застраши ефективността на работата в областта на насърчаването на равенството и борбата срещу дискриминацията;

- ВП. като има предвид, че в изявление от 13 януари 2022 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа заяви, че решението на унгарското правителство да проведе национален референдум относно достъпа на децата до информация по въпроси, свързани със сексуалната ориентация и половата идентичност, в деня на парламентарните избори буди дълбоко безпокойство, тъй като допринася за инструментализирането на правата на човека на ЛГБТИК лицата; като има предвид, че на 29 юли 2022 г. в своя окончателен доклад международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори подчерта, че правната рамка на референдума е до голяма степен неадекватна и не осигурява еднакви условия за кампаниите за референдуми, което не отговаря на ключовите препоръки съгласно добрите международни практики, и че съгласно изменение от 2018 г. правителството има пълни права на провеждане на кампании, когато е инициатор на референдум, в противоречие с добрите международни практики, а органите не са задължени да предоставят на избирателите обективна информация по въпросите на референдума или позициите на поддръжниците и опонентите, което поставя под въпрос способността на гласоподавателите да направят информиран избор; като има предвид, че референдумът срещу ЛГБТИК лицата, проведен в Унгария на 3 април 2022 г., беше невалиден, тъй като нито една от двете възможности („да“ или „не“) не получи 50% от гласовете; като има предвид, че референдумът беше широко критикуван като нарушаващ принципа на недискриминация;
- ВР. като има предвид, че на 29 юли 2022 г. в своя окончателен доклад международната мисия на ОССЕ за наблюдение на избори подчерта, че по-малко от 20% от всички кандидати са били жени, което значително ограничава възможността за засилване на слабото представителство на жените в националната политика в Унгария; като има предвид, че делът на жените в унгарския парламент, избрани през 2022 г., е 14%;
- ВС. като има предвид, че в заключителните си бележки от 25 март 2022 г. относно комбинирания втори и трети доклад на Унгария Комитетът на ООН за правата на хората с увреждания изрази загриженост, че хората с увреждания не разполагат с механизъм за вземане на самостоятелни решения, и препоръча Унгария да измени законодателството си, за да гарантира, че подпомаганото вземане на решения зачита достойнството, автономността, волята и предпочитанията на хората с увреждания при упражняването на тяхната правоспособност; като има предвид, че Комитетът също така препоръча на Унгария да преработи своите мерки и да пренасочи пера на бюджета си към услуги за подкрепа в общността, като например лична помощ, с цел да осигури на лицата с увреждания възможност да водят независим и равнопоставен живот в общността;

Правата на лицата, които принадлежат към малцинства, включително ромите и евреите, и защитата от изказвания, изразяващи омраза към тези малцинства

- ВТ. като има предвид, че на 9 юни 2021 г. Комисията реши да изпрати на Унгария официално уведомително писмо, тъй като нейното национално законодателство не е в пълно съответствие с правилата на ЕС, забраняващи дискриминацията съгласно Директива 2000/43/ЕО на Съвета относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход¹ и Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите², които изискват от държавите членки да установят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за дискриминация; като има предвид, че през юли 2020 г. настъпи коренна промяна, когато Унгария измени националния режим на санкции, като задължи съдилищата да присъждат обезщетение за неимуществени вреди във връзка с дискриминация в областта на образованието и професионалното обучение само под формата на обучение или образователни услуги, а не под формата на еднократно плащане; като има предвид, че Европейският парламент многократно е призовавал държавите членки да се справят с антиромските нагласи чрез ефективни законодателни и политически мерки;
- ВУ. като има предвид, че на 2 декември 2021 г. Комисията изпрати на Унгария официално уведомително писмо във връзка с транспонирането на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право³, тъй като унгарската правна уредба не криминализира публичното приемане, отричане или грубо омаловажаване на международни престъпления и не гарантира, че расистките и ксенофобските подбуди се считат за утежняващо обстоятелство или че се вземат предвид от националните съдилища при извършено престъпление;
- ВФ. като има предвид, че в заключителните си бележки от 6 юни 2019 г. относно комбинираните осемнадесети до двадесет и пети периодични доклади на Унгария Комитетът на ООН за премахване на расовата дискриминация посочи, че е дълбоко обезпокоен от разпространението на расистки изказвания, подбуждащи към омраза срещу ромите, мигрантите, бежанците, лицата, търсещи убежище, и други малцинства, което подклажда омраза и нетърпимост и понякога подбужда към насилие спрямо такива групи, по-специално от страна на водещи политици и в медиите, включително в интернет; като има предвид по-конкретно, че Комитетът изрази дълбока загриженост във връзка със съобщенията, че обществени фигури, включително на най-високо равнище, са направили изявления, които могат да подбудят към расова омраза, по-конкретно като част от кампанията на правителството срещу имигрантите и бежанците, която започна през 2015 г., както и в присъствието и функционирането на организации, които насърчават расовата омраза; като има предвид, че макар да взема под внимание предоставената информация относно мерките, предприети за подобряване на положението на ромите, включително в областта на здравеопазването и образованието, както и чрез Националната стратегия за социално приобщаване от 2011 г., Комитетът остава силно загрижен от продължаващата дискриминация

---

¹ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

² ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

³ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

срещу ромите, сегрегацията и крайната бедност, пред които те са изправени;

- ВХ. като има предвид, че в своето пето становище относно Унгария, прието на 26 май 2020 г., Консултативният комитет на Съвета на Европа по Рамковата конвенция за защита на националните малцинства посочи, че докато Унгария е запазила своята политика за подкрепа на националните малцинства въз основа на солидна законодателна рамка, все още е необходимо да се преодолеят структурните трудности, пред които са изправени ромите във всички сфери на обществения и личния живот, включително образованието, заетостта, жилищното настаняване и достъпа до здравеопазване; като има предвид, че Комитетът подчерта, че трябва да се предприемат спешни мерки за справяне с положението на ромите, за борба с преждевременното напускане на училище и за насърчаване на приобщаващо и качествено образование, включително в сегрегирани райони; като има предвид, че освен това Комитетът посочи, че в регионите в неравностойно положение съществува необходимост от по-голямо взаимно допълване между националните и местните политики, за да се осигурят дългосрочни решения на проблемите, свързани със заетостта и жилищното настаняване, като същевременно достъпът до здравеопазване и социални услуги продължава да бъде обект на сериозни практически пречки, главно в ущърб на жените и децата от ромски произход;
- ВЦ. като има предвид, че в своето решение от 10 юни 2022 г. относно продължаващото засилено наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека по делата Horváth и Kiss/Унгария Комитетът на министрите на Съвета на Европа припомни, че въпросното дело се отнася до дискриминационно неправилно настаняване и прекомерно представителство на ромски деца в специални училища за деца с умствени увреждания и че държавата е имала положително задължение да избягва продължаващите дискриминационни практики; като има предвид, че Комитетът отново твърдо прикани органите да предоставят примери, доказващи ефективността на административните и правните средства за защита на фона на данните, предоставени от експертните комисии, да допълнят статистическите данни, предоставени в това отношение, настоятелно призова органите да допълнят статистическата информация с дезагрегирани на етническа основа данни, показващи броя на жалбите, подадени в случаи на деца от ромски произход, и категорично повтори призива си към органите да предоставят допълнителна информация относно всички съответни процедури пред комисаря по основните права;
- ВЧ. като има предвид, че наблюдението на изпълнението на решенията по делото Balázs/Унгария относно нарушения на забраната за дискриминация във връзка със забраната за нечовешко или унижително отношение поради непровеждането от страна на органите на ефективно разследване на въпроса за възможни расови подбуди за малтретирането, наложено на кандидатите от ромски произход от служители на правоприлагащите органи, все още не е приключило;
- ВШ. като има предвид, че на 29 юли 2022 г. лидерите на политическите групи на Парламента приеха изявление, осъждащо открито расистките изявления на министър-председателя Виктор Орбан относно нежеланието да се превърнат в „народи със смесена раса“, и подчертаха, че тези декларации са в нарушение на нашите ценности, които са залегнали и в Договорите на ЕС;

Основните права на мигрантите, търсещите убежище лица и на бежанците

- ВЩ. като има предвид, че в своето решение от 19 март 2020 г. по дело С-564/18, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)* Съдът на ЕС постанови, че Директива 2013/32/ЕС относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила¹ не допуска национално законодателство, което позволява молба за международна закрила да бъде отхвърлена като недопустима на основание, че кандидатът е пристигнал на територията на засегнатата държава членка през държава, в която лицето не е било изложено на преследване или на опасност от тежко посегателство, или в която е гарантирана достатъчна степен на закрила; като има предвид, че Съдът на ЕС заключи, че директивата също така не допуска национално законодателство, което определя осемдневен срок, в рамките на който съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила като недопустима, постановява решение, когато този съд не е в състояние да гарантира в рамките на този срок ефективността на материалноправните норми и процесуалните гаранции, с които се ползва кандидатът съгласно правото на ЕС;
- ГА. като има предвид, че в своето решение от 2 април 2020 г. по съединени дела С-715/17, С-718/17 и С-719/17, включително Комисия/Унгария (Временен механизъм за преместване на кандидати за международна закрила), Съдът на ЕС постанови, че като не е посочвала на редовни интервали и поне веднъж на всеки три месеца подходящ брой кандидати за международна закрила, които могат да бъдат бързо преместени на нейна територия, от 25 декември 2015 г. Унгария не е изпълнявала задълженията си по член 5, параграф 2 от Решение 2015/1601² и следователно не е изпълнявала последващите си задължения по отношение на преместването съгласно член 5, параграфи 4 – 11 от това решение;
- ГБ. като има предвид, че в своето решение от 14 май 2020 г. по съединени дела С-924/19 PPU и С-925/19 PPU, *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság* и *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság*, Съдът на ЕС постанови, че Директива 2008/115/ЕО относно общите стандарти и процедури в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети държави³ и Директива 2013/33/ЕС за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила⁴ означава, че наложеното на гражданин на трета страна задължение да остане постоянно в транзитна зона, чийто периметър е ограничен и затворен и в рамките на която движенията на този гражданин са ограничени и наблюдавани, като той не може законно да я напусне доброволно в каквато и да е посока, изглежда да представлява лишаване от свобода, характеризиращо се с „задържане“ по смисъла на тези директиви; като има предвид, че Съдът на ЕС посочи, че правото на ЕС не допуска редица разпоредби на унгарското законодателство;
- ГВ. като има предвид, че в своето решение от 17 декември 2020 г. по дело С-808/18, Комисия/Унгария ((Посрещане на лица, търсеци международна закрила) Съдът

¹ ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60.

² Решение (ЕС) 2015/1601 на Съвета от 22 септември 2015 г. за установяване на временни мерки в областта на международната закрила в полза на Италия и Гърция (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 80).

³ ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98.

⁴ ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 96.

на ЕС постанови, че Унгария не е изпълнила задълженията си съгласно Директиви 2008/115/ЕО, 2013/32/ЕС и 2013/33/ЕС, тъй като: i) предвижда, че молбите за международна закрила от граждани на трети държави или от лица без гражданство могат да се подават само в транзитните зони Рьоске и Томпа, като същевременно драстично е ограничила броя на кандидатите, на които е разрешено да влизат ежедневно в тези транзитни зони; ii) създава система за системно задържане на кандидати за международна закрила в транзитните зони Рьоске и Томпа; iii) разрешава извеждането на всички граждани на трети държави, които пребивават незаконно на нейна територия, без да се спазват процедурите и гаранциите, предвидени от достиженията на правото на ЕС; и iv) обвързва упражняването от страна на кандидатите за международна закрила на правото им да останат на нейна територия с условия, противоречащи на правото на ЕС; като има предвид, че на 27 януари 2021 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) обяви, че временно спира операциите си в Унгария след решението на Съда на ЕС; като има предвид, че на 12 ноември 2021 г. Комисията реши да започне спешно процедура срещу Унгария пред Съда на ЕС за неизпълнение на решението и поиска от Съда на ЕС да разпореди плащането на финансови санкции (Дело С-123/22);

ГГ. като има предвид, че на 9 юни 2021 г. Комисията реши да изпрати на унгарските органи официално уведомително писмо и мотивирано становище за това, че не са транспонирали изцяло Директива 2013/32/ЕС по отношение на разпоредбите относно индивидуалното интервю, здравния скрининг, гаранциите за непридружени деца и юноши и процедурата за разглеждане на молби за убежище;

ГД. като има предвид, че на 15 юли 2021 г. Комисията реши да сезира Съда на ЕС по случая с Унгария, като счете, че новата процедура за предоставяне на убежище е несъвместима с член 6 от Директива 2013/32/ЕС, тълкуван във връзка с член 18 от Хартата (дело С-823/21 Комисия/Унгария);

ГЕ. като има предвид, че в своето решение от 16 ноември 2021 г. по дело С-821/19, Комисия/Унгария (Криминализиране на помощта, предоставяна на лицата, търсещи убежище), Съдът на ЕС постанови, че Унгария не е изпълнила задълженията си съгласно: i) член 33, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС, като е позволила молбата за международна закрила да бъде отхвърлена като недопустима на основание, че кандидатът е пристигнал на нейна територия през държава, в която лицето не е било изложено на преследване или на опасност от тежко посегателство, или в която е била гарантирана достатъчна степен на закрила; ii) член 8, параграф 2 и член 22, параграф 1 от Директива 2013/32/ЕС, както и член 10, параграф 4 от Директива 2013/33/ЕС, като криминализира в националното си право действията на всяко лице, което във връзка с организационна дейност оказва съдействие при изготвянето или подаването на молба за убежище на нейна територия, когато може да се докаже по безспорен начин, че това лице е знаело, че тази молба не може да бъде приета съгласно посоченото право; и iii) член 8, параграф 2, член 12, параграф 1, буква в) и член 22, параграф 1 от Директива 2013/32/ЕС, както и член 10, параграф 4 от Директива 2013/33/ЕС, като възпрепятства всяко лице, заподозряно в извършването на такова престъпление, да се приближава до външните ѝ граници;

ГЖ. като има предвид, че в своя доклад от 21 май 2019 г. след посещението в Унгария от 4 до 8 февруари 2019 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа установи, че позицията срещу имиграцията и лицата, търсещи убежище,

възприета от унгарското правителство от 2015 г. насам, е довела до законодателна уредба, която възпрепятства приемането на лица, търсещи убежище, и интеграцията на лица, признати за бежанци, както е предвидено в международните задължения в областта на правата на човека;

- ГЗ. като има предвид, че в своя доклад от 17 март 2020 г. след посещенияето в Унгария през 2018 г. Европейският комитет против изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание подчерта, че след ad hoc посещенияето на комитета през 2017 г. не е направено нищо, за да се въведат ефективни гаранции за предотвратяване на малтретирането на лица, върнати от унгарски полицейски служители през граничната ограда към Сърбия, и че също така е ясно, че все още няма правни средства за защита, които да могат да предложат на тези лица ефективна защита срещу принудителното им извеждане и/или връщане, включително верижно връщане;
- ГИ. като има предвид, че в своите заключителни наблюдения от 6 юни 2019 г. относно комбинираните 18-и до 25-ти периодични доклади на Унгария Комитетът на ООН за премахване на расовата дискриминация изрази загриженост във връзка с тревожното положение на лицата, търсещи убежище, бежанците и мигрантите, както и във връзка със съобщенията, че принципът на забрана за връщане не е бил изцяло спазен в законодателството и на практика; като има предвид, че комитетът беше също така дълбоко обезпокоен от сведенията за прекомерна употреба на сила и насилие от страна на служители на правоприлагащите органи срещу граждани на трети държави, открити на места в Унгария, като същевременно се „отблъскват“ хората, открити в близост до границата със Сърбия, при което са били причинени наранявания и телесни повреди;
- ГЙ. като има предвид, че в решението си от 2 март 2021 г. по дело R.R. и др./Унгария ЕСПЧ констатира, че лишаването от храна на първия жалбоподател (R.R.) и условията на престой на другите жалбоподатели (бременна жена и деца) са довели до нарушаване на забраната за нечовешко или унижително отношение; като има предвид, че ЕСПЧ също така установи, че престоят на жалбоподателите в транзитната зона е представлявал фактическо лишаване от свобода, както и че липсата на официално решение на органите и на всяко производство, чрез което съдът е можел бързо да се произнесе по законосъобразността на задържането им, е довело до нарушения на правото на свобода и сигурност; като има предвид, че ЕСПЧ достигна до подобни заключения в решенията си от 24 февруари 2022 г. M.B.K. и др./ Унгария и от 2 юни 2022 г. H.M. и др./Унгария; като има предвид, че все още продължава засиленото наблюдение на изпълнението на тези решения;
- ГК. като има предвид, че в своя доклад от 11 май 2020 г. след посещенияето в Унгария през 2019 г. специалният докладчик на ООН за човешките права на мигрантите повтори призива си към унгарското правителство за извършване на съдържателна преоценка на настоящото положение и на нейните миграционни политики и посочи, че Унгария следва да прекрати т.нар. кризисна ситуация, която не съответства на действителността и е оказала сериозно отрицателно въздействие върху правата на човека на мигрантите, лицата, търсещи убежище, свободата на организациите на гражданското общество и правомощията на съдебната система, както и да отмени всички други ограничителни мерки със сходни характеристики и последици;
- ГЛ. като има предвид, че в своето решение от 8 юли 2021 г. Shahzad/Унгария, ЕСПЧ

установи, че жалбоподателят е бил обект на „колективно“ експулсиране, тъй като индивидуалното му положение не е било установено от органите, които не са предоставили действителни и ефективни начини за влизане в Унгария, а жалбоподателят не е бил изведен в резултат на поведението му и не са му били предоставени подходящи средства за правна защита; като има предвид, че все още продължава засиленото наблюдение на изпълнението на това решение;

- ГМ. като има предвид, че в своето решение от 2 декември 2021 г. относно продължаващото засилено наблюдение на изпълнението на решението на ЕСПЧ по делото *Ilias и Ahmed/ Унгария*, Комитетът на министрите на Съвета на Европа припомни, че въпросното дело се отнася до нарушение на процесуалното задължение по член 3 от Европейската конвенция за правата на човека за оценка на рисковете от малтретиране преди извеждането на лицата, търсеци убежище, в Сърбия при позоваване на обща презумпция за „сигурна трета държава“, отбелязва с дълбоко съжаление, че не са предприети стъпки за извършване на необходимата преоценка на законодателната презумпция за „сигурна трета държава“ по отношение на Сърбия, и категорично повтори поканата си за извършването на такава преоценка без по-нататъшно забавяне и в съответствие с изискванията на съдебната практика на ЕСПЧ и да се представят основанията и резултатите от нея; като има предвид, че комитетът отбелязва също така с дълбока загриженост, че въпреки опасенията, изразени в неговото предишно решение, практиката на принудително извеждане без провеждане на организирана процедура е продължила, и категорично повтори призива си към унгарските органи да спазват изцяло изискванията, произтичащи от решението на ЕСПЧ и да гарантират, че принудителното връщане се осъществява чрез организирани процедури и гаранции, по-специално по отношение на правото на всяко лице да търси убежище, както е установено в международното право;
- ГН. като има предвид, че все още продължава наблюдението на изпълнението на решенията на ЕСПЧ по делото *Nabil и Others/Унгария* относно нарушения на правото на свобода и сигурност на лицата, търсеци убежище, поради задържането им до разглеждане на основателността на техните молби за убежище;
- ГО. като има предвид, че в своето становище от 12 август 2022 г., адресирано до Комитета на министрите на Съвета на Европа, комисарят по правата на човека на Съвета на Европа посочи, че достъпът до процедурата за предоставяне на убежище и до оценка на материалния и индивидуалния риск е станал практически невъзможен в Унгария поради последователните и припокриващи се мерки, предприети от правителството от 2015 г. насам; като има предвид, че на лицата, които биха искали да търсят убежище, се отказва законно влизане на територията или, с малки изключения, те биват задължавани да напуснат Унгария и да преминат предварителна проверка чрез процедурата на посолството, преди да могат да подадат молба за международна закрила; като има предвид, че това постепенно премахване на системата за предоставяне на убежище е последователно съпътствано и подхранвано от ожесточена антиимигрантска реторика, възприета от унгарското правителство, което допълнително подкопава приемането и закрилата на бежанците и лицата, търсеци убежище в страната;

Икономически и социални права

- ГП. като има предвид, че в своята препоръка от 12 юли 2022 г. относно националната

програма за реформа на Унгария за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2022 г., Съветът препоръча се продължи интеграцията на пазара на труда на най-уязвимите групи, по-специално чрез повишаване на квалификацията и да се продължи срока на обезщетенията за безработица, за да се подобри адекватността на социалното подпомагане и да се гарантира достъп до основни услуги и подходящо жилищно настаняване за всички; като има предвид, че Съветът препоръча подобряване на образователните резултати и увеличаване на участието на групите в неравностойно положение, по-специално ромите, в качествена общообразователна система и подобряване на достъпа до качествени услуги за профилактика и първични грижи;

- ГР. като има предвид, че в заключителните си бележки от 3 март 2020 г. относно шестия периодичен доклад на Унгария Комитетът на ООН по правата на детето препоръча на Унгария да продължи да инвестира в мерки за изкореняване на бедността, като обърне специално внимание на децата от ромски произход и децата, живеещи в необлагодетелствани от социално-икономическа гледна точка райони, и изрази сериозна загриженост относно броя на учениците, които отпадат преждевременно от училище, повечето от тях в неравностойно положение, предоставянето на обществени училища на религиозни общности, което може да допринесе за сегрегация, основана на религия и убеждения, продължаващата сегрегация на децата от ромски произход в образованието, разликата в образованието между децата от ромски и неромски произход, липсата на официални данни за децата от ромски произход в образованието, тормоза, малтретирането и изолацията, пред които са изправени децата в училищата, по-специално децата от групата на ЛГБТИ и използването на дисциплинарни методи в училищата, които не осигуряват защита на децата от физическо и психическо насилие;
- ГС. като има предвид, че на 11 февруари 2022 г. унгарското правителство издаде извънредно постановление, което определя „необходимите минимални услуги“, които трябва да се предоставят по време на стачка съгласно Закона за стачките, като ги разтълкува по толкова разширителен начин, че направи стачката невъзможна; като има предвид, че декретът ограничава правата на учителите, които са обявили планове за стачка на 16 март 2022 г.;
- ГТ. като има предвид, че след приемането на забрана за обичайно пребиваване в обществено пространство, няколко обикновени съдилища поискаха Конституционният съд да отмени законодателството, като изтъкнаха, че законът е противоконституционен на много основания; като има предвид, че след голямо забавяне Конституционният съд отхвърли всички искания, внесени от обикновените съдилища на всички основания и отказа да вземе предвид всички предоставени документи, които не подкрепяха мотивите на правителството; като има предвид, че в случай на бездомност, системата за социална закрила е съсредоточена предимно върху обявяването за незаконно на пребиваването на бездомни хора на обществени места и върху наказателни мерки, а не върху социалното приобщаване;
1. отново заявява, че опасенията му са свързани със следните проблеми в Унгария:
- функционирането на конституционната и изборителната система;
  - независимостта на съдебните и на други институции, както и правата на

съдиите;

- корупцията и конфликтите на интереси;
- неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни;
- свобода на изразяване, включително плурализъм на медиите;
- академичната свобода;
- свободата на религията;
- свободата на сдружаване;
- правото на равно третиране, включително правата на ЛГБТИК;
- правата на лицата, които принадлежат към малцинства, включително ромите и евреите, и защитата от изказвания, изразяващи омраза към тези малцинства;
- основните права на мигрантите, търсещите убежище лица и на бежанците;
- икономическите и социалните права;

2. счита, че взети заедно, фактите и тенденциите, посочени в резолюциите на Парламента, представляват системна заплаха за ценностите по член 2 от ДЕС и съставляват очевиден риск от тежко нарушение на тези ценности; изразява дълбока загриженост и осъжда целенасочените и систематични усилия на унгарското правителство за подкопаване на основополагащите ценности на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС; подчертава, че тези тенденции се влошиха значително след задействането на член 7, параграф 1 от ДЕС; подчертава, че унгарското правителство носи отговорност за възстановяването на зачитането на правото на ЕС и ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, и изразява дълбоко съжаление, че липсата на решителни действия от страна на ЕС е допринесла за подкопаване на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в Унгария, като е превърнала страната в хибриден режим на избирателна автократия според съответните показатели;
3. осъжда неспособността на Съвета да постигне значим напредък в рамките на настоящата процедура по член 7, параграф 1 от ДЕС; настоятелно призовава Съвета да гарантира, че по време на текущите процедури по член 7 от ДЕС изслушванията се провеждат най-малко веднъж за всяко председателство и че по време на тях се разглеждат и новите събития, засягащи принципите на правовата държава, демокрацията и основните права; призовава Съвета да публикува изчерпателни протоколи след всяко изслушване; подчертава, че не е необходимо единодушие в Съвета, за да се установи очевиден риск от тежко нарушение на ценностите на Съюза съгласно член 7, параграф 1, нито да се отправят конкретни препоръки към въпросните държави членки и да се посочат срокове за изпълнението на тези препоръки; отново отправя своя призив към Съвета да стори това, като подчертава, че всякакви по-нататъшни забавяния на подобни действия биха представлявали нарушение на принципите на правовата държава от страна на самия Съвет; подчертава, че държавите членки имат задължението да действат заедно и да сложат край на посегателствата срещу ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС; призовава Съвета да отправи препоръки към Унгария във възможно най-

кратък срок, за да разреши въпросите, посочени в неговата резолюция от 12 септември 2018 г. и в настоящата резолюция, като поиска от нея да изпълни всички посочени решения и препоръки, включително отнасящите се до парламентарните избори, произведени на 3 април 2022 г.; настоява във всички производства, свързани с член 7 от ДЕС, Парламентът да може да представя мотивираното си предложение на Съвета, да присъства на изслушванията по член 7 от ДЕС и да бъде своевременно и изчерпателно информиран на всеки етап от процедурата;

4. призовава Съвета и Комисията да отделят повече внимание на системното незачитане на принципите на правовата държава, както и на взаимодействието между различните нарушения на ценностите, установени в неговите резолюции; подчертава, че липсата на контрол върху нарушенията на принципите на правовата държава подкопава демократичните институции и в крайна сметка засяга правата на човека и живота на всички в държавата, в която са извършени посочените нарушения; подчертава, че Съюзът следва да защитава всички ценности, залегнали в член 2 от ДЕС, с еднаква решимост;
5. призовава Комисията да използва в пълна степен наличните инструменти за справяне с очевидния риск от тежко нарушение от страна на Унгария на ценностите, на които се основава Съюзът, по-специално ускорените производства за установяване на нарушения, заявленията за обезпечителни мерки пред Съда на ЕС и действията относно неизпълнение на решенията на Съда; припомня значението на Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава и приветства решението за неговото задействане в случая на Унгария, макар и след голямо забавяне и с ограничен обхват; призовава Комисията да предприеме незабавни действия съгласно регламента по отношение на други нарушения на принципите на правовата държава, особено онези, които се отнасят до независимостта на съдебната система и на други основания, посочени в писмото, изпратено от комисията до Унгария на 19 ноември 2021 г.; подчертава факта, че прилагането на Регламента за обвързаността с условия е инструмент, допълващ процедурата по член 7, прилага се пряко във всички държави членки и подлежи на изпълнение от януари 2021 г., и призовава Комисията да предприеме всички необходими стъпки, за да гарантира ефективното му прилагане; отбелязва риска от злоупотреба със средства по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и отново призовава Комисията да се въздържа от одобрение на унгарския план, докато страната не изпълни изцяло всички специфични за държавите препоръки в рамките на европейския семестър в областта на принципите на правовата държава и докато не изпълни всички съответни решения на Съда на ЕС и на ЕСПЧ; очаква от Комисията да изключи всички рискове за това програмите в рамките на политиката на сближаване да допринасят за злоупотреба със средства на ЕС или за нарушения на принципите на правовата държава, преди да одобри споразуменията за партньорство и програмите в областта на политиката на сближаване; призовава Комисията да прилага по-стриктно Регламента за общоприложимите разпоредби¹ и Финансовия регламент² с цел справяне с всяка злоупотреба със средства на ЕС по политически съображения; счита, че прилагането на тези инструменти за защита на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, е още по-наложително в момент, когато тези ценности са застрашени от войната на Русия срещу Украйна и от действията,

---

¹ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159.

² ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

които тя предприема срещу ЕС;

6. подновява призива си към Комисията да гарантира, че крайните получатели или бенефициери на средства на ЕС няма да бъдат лишени от тези средства в случай на налагане на санкции съгласно механизма за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава, както е посочено в член 5, параграфи 4 и 5 от регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава; призовава Комисията да намери начини за разпределяне на средствата на ЕС чрез местните правителства и НПО, ако съответното правителство не сътрудничи по отношение на недостатъците при прилагането на принципите на правовата държава;
7. призовава Комисията да подкрепя независимото гражданско общество в Унгария, което защитава ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, по-специално като използва програмата „Граждани, равенство, права и ценности“; отново призовава Комисията да приеме всеобхватна стратегия за гражданското общество за защита и развитие на гражданското пространство в рамките на Съюза, която да включва всички съществуващи инструменти и да очертава набор от конкретни мерки за защита и укрепване на гражданското пространство;
8. отново призовава Комисията и Съвета незабавно да започнат преговори с Парламента относно механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права под формата на междуинституционално споразумение, включително постоянен цикъл на политиката между институциите на ЕС;
9. приветства заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа, по-специално съдържащите се в предложението 25 относно принципите на правовата държава, демократичните ценности и европейската идентичност, и отново изтъква необходимостта от укрепване на процедурата за защита на ценностите, на които се основава Съюзът, и от изясняване на начина, по който се определят наличието на нарушения на основните ценности и последиците от тях;
10. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и Организацията на обединените нации.